

NOTRANJJI ODKUP - KAKO NAPREJ?

Po sprejetem programu lastninskega preoblikovanja Luke Koper se četrtnina vsega kapitala, ki je preostal za lastninjenje potem, ko sta država in občina pridobili večinski delež, nameni za notranji odkup.

Udeleženci notranjega odkupa smo na svojem prvem sestanku v začetku januarja 1995 ugotovili, da je k Programu notranjega odkupa pristopilo 1.260 upravičencev (zaposlenih, bivših zaposlenih in upoko-jencev) in, da smo v prvem obroku, novembra leto poprej, zbrali toliko denarja, da smo vplačali skupaj 62% vseh delnic namenjenih za notranji odkup.

Takrat smo tudi sprejeli sklep, da bomo preostale delnice vplačali v največ štirih letnih obrokih (tako kot to zahteva zakon), da pa se bomo za konkretno vplačilo dogovorili takrat, ko bodo jasni vsi izvedbeni predpisi in ko bo znano, kolikšen del dobička bo namenjen za dividende na delnice iz notranjega odkupa. Vsak izmed udeležencev se je namreč že ob pristopu k Programu zavezal, da bo dividende iz teh delnic obvezno namenil za nakup novih delnic dokler Program ne bo končan.

Maja 1995 je bil Program lastninskega preoblikovanja spremenjen, vendar bolj v "tehničnem" kot vsebinskem smislu. Spremenjena je bila namreč struktura kapitala tako, da je bil pri enakem skupnem kapitalu znižan osnovni kapital od 15.727.264.000 SIT na okroglih 14.000.000.000 SIT in za enak znesek povečane rezerve. S tem se je število že dodeljenih delnic zmanjšalo, cena delnic pa temu ustrezno povečala. O tem so bili delničarji Luke obveščeni preko Luškega glasnika, ki je izšel junija lani ter še enkrat (samo zaposleni) preko Kratkih vesti, ki so izšle 23. julija letos. Ko so bila namreč junija letos vsem delničarjem izdana potrdila o lastništvu delnic se številke na tem potrdilu seveda niso "ujemale" s tistimi zapisanimi na potrdilu o vplačilu delnic, veliko pa jih je na obvestilo izpred leta dni že pozabilo. Tudi na tem mestu to informacijo ponavljamo, da bi bilo kasneje manj nepotrebnih vprašanj.

Decembra lani, ko je bil Program lastninskega preoblikovanja do konca izpeljan (izvedena tudi javna prodaja delnic in opravljeni drugi tehnični postopki) je Luka v imenu in za račun vseh že omenjenih 1.259 upravičencev Skladu za razvoj nakazala kupnino za delnice, ki smo jih vplačali (denar pa ta čas vezali na banki) že pred letom dni.

Ta sprehod skozi kratko "zgodovino" notranjega odkupa sem si privoščil zato, da bi bilo bolj razumljivo to, kar želim povedati v nadaljevanju.

12. decembra nam vsem, ki sodelujemo v notranjem odkupu zapade obveznost odplačila naslednjega obroka. O tem koliko bomo vplačali in kako ter kdaj bomo zbirali sredstva, se bomo dokončno dogovorili na sestankih udeležencev, predvidoma konec tega oz. v začetku prihodnjega meseca. V ta namen bo vsak udeleženec osebno prejel vabilo ter ustrezno gradivo. Že na tem mestu pa želim dati nekaj podatkov in pojasnil tako, da bodo stvari bolj razumljive.

Po dokončno potrjenem Programu lastninskega preoblikovanja je bilo za notranji odkup namenjenih 1.428.148 delnic, od tega smo jih že odkupili 881.657, odkupiti pa moramo še razliko - 546.491 delnic. Že odkupljene delnice nosijo oznako C, še neodkupljene pa oznako E.

Delnice bomo še naprej odkupovali po polovični ceni, pri čemer nam Sklad za razvoj prizna še poseben popust na račun izplačanih dividend. Ker se cena delnice revalorizira s stopnjo drobnoprodajnih cen danes cene delnice ne moremo čisto natančno izračunati, ocenjujemo pa, da bo decembra, ko bo odkup opravljen, znašala okrog 825 SIT.

Z dividendami na delnice C za leta 1993, 1994 in 1995, ki jih je Luka v imenu in za račun njihovih imetnikov nakazala na privatizacijski podračun je že zbranih nekaj manj kot 134 mio SIT. K temu je potrebno prišteti še približno 75 mio SIT, kolikor znašajo obresti na sredstva, ki smo jih vplačali za prvi odkup delnic novembra 1994 - in so bila vezana na banki do lanskega decembra, ko je bilo potrebno kupnino nakazati Skladu za razvoj. Skupaj imamo udeleženci zbranih tako približno 209 mio SIT, kar zadošča za nakup približno 253 tisoč delnic ali nekaj manj od polovice še neodkupljenih.

Prepričan sem, da je v interesu vseh, ki sodelujemo v notranjem odkupu, da se le-ta čimprej zaključi, delnice pa s tem postanejo prosto prenosljive. V ta namen bo vsem dana možnost, da s prihranki (npr. dividendami, ki so jih prejeli za delnice iz interne razdelitve) odkupijo še preostale delnice. Pri tem bodo seveda imeli prednost tisti, ki so nakup delnic rezervirali. Ti bodo pozvani, da v določenem roku vplačajo največ toliko delnic kolikor so jih rezervirali. V kolikor v tem roku določene kvote rezervacij ne bodo porabili, pa bo le-ta na razpolago vsem ostalim, ki rezervacij nimajo. Poleg relativno ugodne cene bo nakup delnic zanimiv tudi, ker tovrstna vplačila predstavlja-jo davčno olajšavo.

Za konec še enkrat: vsak od udeležencev notranjega odkupa, to pa ste skoraj vsi zaposleni in veliko število bivših zaposlenih ter upoko-jencev, bo dobil osebno obvestilo. V njem bodo poleg ostalih informacij podatki o tem, koliko delnic C ima posameznik, kolikšen del sredstev ima na privatizacijskem podračunu (od obresti in izplačanih dividend) ter koliko delnic ima rezerviranih za nove nakupe (te rezervacije bodo popravljene glede na spremenjeno število izdanih delnic, tako kot je bilo na to opozorjeno na začetku članka).

Po dokončni odločitvi, ki jo bomo sprejeli z glasovanjem, bo čas za vplačila do konca novembra.

Prepričan sem, da bomo tudi pri nadaljevanju notranjega odkupa tako uspešni, kot smo bili na njegovem začetku. Vrednost luške delnice je za to gotovo najboljši garant.

M.P.

POROČILO ZAČASNE UPRAVE O LASTNINSKEM PREOBLIKOVANJU PODJETJA LUKA KOPER p.o. KOPER

Vodstvo podjetja je s prvimi strokovnimi pripravami na lastninsko preoblikovanje podjetja pričelo že konec leta 1992.

4.2.1994 je delavski svet podjetja sprejel Program lastninskega preoblikovanja. Program je bil 9. februarja predan Agenciji za prestrukturiranje in privatizacijo, le-ta pa je po dveh dopolnitvah (marca in maja) 19. maja zaradi nerazrešenega vprašanja opredelitve infrastrukture po 76. členu Zakona o gospodarskih javnih službah in s tem posredno določitve kapitala, ki se lastnini - izdala sklep o prekinitvi postopka.

S sklepi Izvršnega sveta SO Koper z dne 1.8.1994 ter Vlade R. Slovenije z dne 4.8.1994 je bilo vprašanje lastnine, ki pripada državi oz. lokalni skupnosti razrešeno. V skladu z gornjim je delavski svet 31. avgusta sprejel spremembe programa, Agenciji pa smo posredovali III. dopolnitev vloge.

Po četrti dopolnitvi vloge, s katero je bila opravljena cenitev tistega dela premoženja, ki ga je država vložila v podjetje kot kapitalski vložek je Agencija z Odločbo št. LP 0193/94-ST izdala t.i. prvo soglasje.

Z izvedbo programa smo pričeli novembra 1994. Decembra istega leta je bila zaključena interna razdelitev za zaposlene, bivše zaposlene in upokojene, v začetku januarja 1995 notranji odkup, konec istega meseca pa še zbiranje certifikatov družinskih članov.

Sredi izvedbe programa, 5. decembra 1994, je podjetje Agenciji za trg vrednostnih papirjev poslalo Zahtevo za izdajo dovoljenja za javno ponudbo delnic, na podlagi Odredbe Agencije z dne

27.12.1994 pa 5. januarja še ustrezne dopolnitve. Zaradi spornega vprašanja višine dividende, ki pripada prednostnim delnicam je Agencija šele pol leta kasneje (28. junija) potem, ko je Vlada R. Slovenije na svoji seji 25. maja sprejela spremenjen predlog Statuta delniške družbe - izdala ustrezno dovoljenje. Javna prodaja delnic je tako pričela 11. julija in bila uspešno zaključena mesec dni kasneje.

Še pred tem, aprila 1995 je delavski svet podjetja v skladu s spremenjeno Uredbo o metodologiji za izdelavo otvoritvene bilance stanja sprejel spremembe Programa lastninskega preoblikovanja (povečanje rezerv in znižanje osnovnega kapitala). Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo je na tej podlagi 8. junija 1995 izdala novo Odločbo (t.i. prvo soglasje).

Vlogo za izdajo drugega soglasja, t.j. soglasja za vpis v sodni register je podjetje potem, ko je v celoti izvedlo program preoblikovanja, Agenciji posredovalo 15. novembra lani, vendar se je tudi v tej fazi zapletlo, tokrat zaradi spornega 59. člena Statuta.

Soglasje za vpis lastninskega preoblikovanja podjetja Luka Koper p.o. Koper v sodni register je Agencija po številnih dopolnitvah vloge izdala z Odločbo št. LP 00470/00193-1996/ST šele 29. aprila letos.

Vpis v sodni register je bil izveden 7.06.1996. S tem dnem je tudi končan postopek lastninskega preoblikovanja in podjetje posluje kot delniška družba.

Družba je vpisana v register pri Okrožnem sodišču v Kopru, pod Srg 96/00353, št. vložka 1/00322/00.

Zasedanje 1. skupščine Luke Koper delniške družbe

Luka Koper d.d. je bila vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Kopru 7.6.1996, zato je začasna uprava družbe sklicala 1. sejo skupščine delniške družbe v četrtek, 25.7.1996 ob 12,00 uri v dvorani kina Soča v Kopru.

Na skupščini je bilo prisotnih 93,85% vseh glasov oz. celotnega osnovnega kapitala družbe. Dnevni red je obsegal otvoritev skupščine in ugotovitev sklepčnosti, izvolitev delovnih teles skupščine, sprejem poslovnika o delu skupščine, poročilo začasne uprave o lastninskem preoblikovanju podjetja Luke Koper p.o. Koper, spremembe in dopolnitve Statuta družbe, sprejem letnega poslovnega poročila za leto 1995 z mnenjem revizorja, sprejem sklepa o oblikovanju sklada lastnih delnic, sklepanje o delitvi nerazporejenega dobička za leta 1993, 1994 in 1995, sprejem plana razvoja družbe za obdobje 1986 -1998, izvolitev nadzornega sveta družbe, določitev nagrade in povračila stroškov članom nadzornega sveta, imenovanje revizorja ter vprašanja in predlogi delničarjev. Skupščina je za predsednika prve seje izvolila mag. Jelenca Milana, ki je skupščino tudi vodil do konca zasedanja.

S sprejetim poslovníkom o delu skupščine je skupščina uredila

organizacijo in način svojega dela. Določila poslovnika tudi podrobneje urejajo delničarjevo pravico vpogleda v gradivo skupščine, prijavo udeležbe delničarjev na skupščini, pristop delničarja na skupščino ter sam potek seje z odločanjem oz. načinom glasovanja o posameznem sklepu skupščine.

Pri odločanju o spremembah in dopolnitvah Statuta delniške družbe so prišli v določeni meri do izraza različni interesi prednostnega - večinskega delničarja, to je Republike Slovenije in ostalih, predvsem manjših delničarjev. Za predlagane spremembe in dopolnitve Statuta družbe je glasovalo 31,13% prisotnega osnovnega kapitala, proti pa 68,87% prisotnega osnovnega kapitala. Spremembe in dopolnitve Statuta niso bile sprejete predvsem zaradi dejstva, ker je proti glasovala država, ki je imela na seji skupščine 56,55% vseh prisotnih glasov. Ob tem je potrebno poudariti, da je večinski delničar - država le pri tej točki dnevnega reda glasoval proti predlaganim sklepom, pri vseh ostalih točkah dnevnega reda pa je predlagane sklepe podprl. Glede na navedeni izid glasovanja o spremembah in dopolnitvah Statuta delniške družbe je skupščina nato potrdila besedilo Statuta delniške družbe v nespremenjeni obliki.

Ob oblikovanju sklada lastnih delnic v višini 500.000.000 SIT, kar predstavlja 3,57% nominalne vrednosti osnovnega kapitala družbe, je skupščina sprejela sklep, da lahko družba uporabi sredstva iz tega sklada izključno v primeru iz prve alineje prvega odstavka 240. člena Zakona o gospodarskih družbah, to je v primeru, če je pridobitev lastnih delnic nujna, da bi družba preprečila hudo, neposredno škodo. Nadalje je skupščina določila, da imajo v primeru odsvojitve lastnih delnic delničarji družbe pod enakimi pogoji predkupno pravico do nakupa teh delnic, pri čemer predkupna pravica ne velja za člane uprave in nadzornega sveta. Skupščina je pooblastila nadzorni svet za nadziranje izvajanja tega sklepa ter ga zadolžila, da v zvezi s tem sprejme poseben sklep oz. pravilnik, s katerim podrobneje uredi način nadzora.

Za člane prvega nadzornega sveta delniške družbe je skupščina

za dobo štirih let izvolila Kozinc Miho, Knez Marjana, Gorup Borisa, Bajec Jadrana, mag. Filipič Petra, mag. Jelenc Milana, Glavina Borisa, Matič Dragomira in Ritoša Nedo. Skupščina je določila, da za udeležbo in pripravo na sejah nadzornega sveta pripada članom povračilo stroškov - dnevnice, kilometrina in drugi stroški v višini določeni s Splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo ter nagrada kot plačilo za delo v višini do 2% dobička po zaključnem računu za posamezno leto.

O drugih točkah dnevnega reda, o katerih je skupščina odločala na prvem zasedanju v tem glasilu obširneje poročamo na drugih mestih, zato o teh točkah dnevnega reda v tem sestavku ne bomo poročali.

L.P.

Konstituiranje nadzornega sveta in imenovanje uprave delniške družbe

Člani nadzornega sveta delniške družbe, ki so bili izvoljeni na prvi seji skupščine delniške družbe so se, v sredo 31.7.1996 zbrali na konstitutivni seji. Po izvedenih tajnih volitvah je bil za predsednika nadzornega sveta delniške družbe izvoljen gospod Miha Kozinc, ki je že dosedaj vodil začasni nadzorni svet družbe, za njegovo namestnico pa je bila izvoljena gospa Neda Ritoša, ki jo je v nadzorni svet kandidiral svet delavcev Luke Koper d.d..

Člani nadzornega sveta so nato sprejeli poslovnik o delu nadzornega sveta, imenovali upravo delniške družbe ter sprejeli kriterije za sklenitev pogodb s člani uprave.

Za člane uprave delniške družbe so člani nadzornega sveta imenovali dosedanje člane začasne uprave Luke Koper d.d.. Nadzorni svet ni imenoval petega člana uprave, to je delavskega direktorja, ki ga bo imenoval na naslednji seji po tem, ko ga bo v skladu z veljavno zakonodajo predlagal svet delavcev delniške družbe.

UPRAVA LUKE KOPER d.d.:

KORELIČ Bruno, dipl. oec.,
roj. 10.7.1944, **predsednik uprave - glavni direktor**

KRUMENAKER PAVLE, dipl. ing. strojništva,
roj. 14.4.1963, **član uprave - direktor razvoja in tehnike**

MAVRIČ VITOMIR, dipl. ing. gradbeništva,
roj. 22.2.1949, **član uprave - direktor trženja in operative**

PAVŠIČ MIRKO, dipl. oec.,
roj. 30.10.1952, **član uprave - direktor strateškega nadzora.**

delavski direktor - bo imenovan na predlog sveta delavcev na prihodnji seji nadzornega sveta.

ČLANI NADZORNEGA SVETA LUKE KOPER d.d.:

Predsednik:

KOZINC Miha, dipl. pravnik, rojen 24.6.1952, odvetnik v Ljubljani (predstavnik Vlade RS).

Namestnica predsednika:

RITOŠA Neda, ekonomistka, rojena 28.10.1953, vodja kontrolinga v Luki Koper, (predstavnica delavcev Luke Koper).

Člani:

KNEZ Marjan, ekonomist, rojen 8.12.1959, zaposlen v Ekomar d.o.o Koper, (predstavnik Vlade RS).

GORUP Boris, dipl. ing. strojništva, rojen 14.2.1950, direktor Instalacije d.o.o., Sermin 10/a, Koper, Istrabenz d.d. (predstavnik Vlade RS).

mag. FILIPIČ Peter, dipl. ekonomist, rojen 10.4.1956, direktor Skladov v ustanavljanju pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Ljubljani, (predstavnik Skladov RS v ustanavljanju pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje).

mag. JELENC Milan, dipl. ekonomist, rojen 9.11.1949, direktor v Intereuropi d.d., v podružnici v Ljubljani (predstavnik malih delničarjev Luke Koper).

BAJEC JADRAN, dipl. ing. gradbeništva, rojen 4.04.1960, pomočnik gl. direktorja za investicije OMV - ISTRABENZ d.o.o. Ferarska 7 (predstavnik Mestne občine Koper).

GLAVINA Boris, luškotranportni tehnik, rojen 20.10.1948, delovodja delavnice v področju Razvoj in tehnika v Luki Koper (predstavnik delavcev Luke Koper).

MATIČ Dragomir, prometni inženir, rojen 1.01.1964, vodja izmene v PC Generalni tovari v Luki Koper (predstavnik delavcev Luke Koper).

OB PRIHODU NAŠE DELNICE NA BORZO

Spoštovani delničarji Luke Koper d.d.!

Proces lastninskega preoblikovanja je za nami, prve izkušnje na tem področju tudi. Pridobili smo si jih z vlaganjem svojih lastninskih certifikatov in obveznic v našo družbo ter v javnih prodajah drugih podjetij. Sedaj prihaja čas, v katerem bomo bolj intenzivno sodelovali pri prometu z vrednostnimi papirji. Pred prihodom naše delnice na borzo bi Vam radi podali nekaj osnovnih "zakonov" in značilnosti borznega trgovanja.

Sistemi razvitih borz v svetu temeljijo na nematerializiranih vrednostnih papirjih, kar pomeni, da vrednostni papirji niso izdani oz. tiskani na posebnem papirju in izročeni lastniku. Pravice iz vrednostnega papirja izhajajo iz računalniškega zapisa v centralnem registru Klirinško depotne družbe (KDD). Vsak delničar lahko izkaže lastništvo delnic s potrdilom, ki mu ga izda izdajatelj delnic (npr. Luka Koper) ali z izpisom, ki ga po njegovem naročilu izda KDD. Kako lahko "novopečeni" delničar kupi ali proda svoje delnice?

Preprosto. Dandanes vsak posel z vrednostnim papirjem, ki kotira na borzi, poteka preko borzno-informacijskega sistema (BIS). Trgovanje poteka v realnem času iz različnih lokacij širom Slovenije. Borzni posrednik lahko v miru sedi pred računalnikom v prostorih borzno-posredniške hiše in trguje z drugimi posredniki - z vnašanjem naročil v računalnik. Vsak tak računalnik je povezan v zaščiteno računalniško mrežo. Borzno trgovanje poteka vsak dan od 9.30 do 13.00 in sicer tako, da posredniki vnašajo v sistem naročila strank (ime vrednostnega papirja, ceno, količino, račun stranke ...). Ko se ceni za prodajo in nakup dovolj približata in slednjic izenačita, se posel avtomatično sklene. BIS tako omogoča vsem borzno-posredniškim hišam in njihovim strankam enake možnosti dostopa do borznega trga in trgovanja na njem. Delničarjem nudi preko izbranega posrednika dostop do tekočih tečajev in ponujenih količin vrednostnih papirjev, s tem pa postane njihova odločitev o morebitnem nakupu ali prodaji neprimerno lažja. En sam telefonski klic ali osebni obisk pri posredniku in s tem pogled na računalniški ekran nudi informacije o ceni, po kateri lahko določen papir kupi oziroma proda v tistem trenutku.

Delničar, ki želi prodati ali kupiti nek vrednostni papir, mora kontaktirati izbrano borzno-posredniško hišo, pri kateri mora pred pričetkom trgovanja z delnicami odpreti svoj račun vrednostnih papirjev. Pri tem je potrebno borznemu posredniku dati podatke za odprtje računa, podobno kot je to potrebno pri odprtju denarnega računa pri banki (ime, priimek, stalno bivališče, EMŠO, št. bančnega računa, na katerega bo prodajalcu nakazana kupnina od prodanih vrednostnih papirjev,...). Odprtje računa pri KDD mora poravnati posameznik v pavšalnem znesku približno 3.000 SIT. Šele ko ima določena oseba odprt račun pri borznem posredniku, mu lahko posreduje naročilo za nakup ali prodajo določenega vrednostnega papirja z vsemi potrebnimi pogoji za izvršitev naročila (cena, količina,...). Borzni posrednik bo nato v primeru pro-

dajnega naročila pri KDD (preko računalnika) preveril, ali ima oseba na svojem računu vrednostnih papirjev zadostno število vrednostnih papirjev, ki jih želi prodati in šele nato bo posel sklenil. Na podlagi podatkov o sklenjenem poslu, ki jih KDD prejme preko računalniške povezave s sistemom trgovanja ljubljanske borze, se opravi preknjižba lastništva delnic z računa prodajalca na račun kupca. Istočasno bo izvršen tudi prenos denarja (kupnine) na račun prodajalca delnic. Borzni posrednik je dolžan po opravljeni preknjižbi izdati stranki - kupcu vrednostnih papirjev potrdilo, da je lastnik določenega števila vrednostnih papirjev, prodajalcu pa potrdilo o izplačanem znesku kupnine ter novo stanje na računu vrednostnih papirjev.

Za konec pa še nekaj besed o vrednosti delnice. Delniška družba ima osnovni kapital v trenutku nastanka razdeljen na določeno število delov - delnic. Vsaka delnica tako ustreza določenemu delu kapitala v razmerju z njeno **nominalno vrednostjo**. Nominalna vrednost delnice Luke Koper d.d. znaša 1.000 SIT. V času se vrednost (celotni kapital) podjetja z njegovim poslovanjem praviloma povečuje, zato se povečuje tudi vrednost posamezne delnice. Kljub temu, da ostaja nominalna vrednost delnice, zapisana na njej, nespremenjena, se njena **knjigovodska vrednost** praviloma povečuje. To je vrednost, ki je razvidna iz poslovnih knjig družbe, izračunana pa je kot razmerje med celotnim kapitalom družbe in številom izdanih delnic. Ker se celotni kapital družbe povečuje, se povečuje tudi vrednost posamezne delnice. Za delničarja pa je najpomembnejša vrednost, po kateri lahko kupi ali proda svoje delnice. To je **tržna vrednost** delnice. Oblikuje se na podlagi ponudbe in povpraševanja po delnicah skladno s pravili trga. Oblikovala naj bi se praviloma okoli knjigovodske vrednosti, odstopanja pa so odvisna od tržnih faktorjev. Prevelika ponudba določene delnice znižuje njeno tržno vrednost, preveliko povpraševanje pa jo nasprotno povečuje. Priporočljive količine za "trezen" nakup ali prodajo so predvsem majhne količine. Ko pričnejo cene na borznem trgu padati (taka gibanja so prisotna v ciklih na vseh borzah), je tipična reakcija delničarjev panika pred nadaljnjim padanjem cen in obsežne prodaje vrednostnih papirjev, kar rezultira v pospešenem padanju cen. Zato je zlato pravilo borznega trga je zmernost. Pa še to: vrednost delnice je subjektivna. V očeh nekoga je vrednost delnice različna od vrednosti, ki jo delnica predstavlja nekomu drugemu, to pa je glavni razlog za obstoj borze, kjer se različni subjekti pogajajo o vrednosti delnice oziroma o njeni ceni.

V intenzivno pripravljane na borzno kotacijo naše delnice sodi tudi obveščanje delničarjev družbe, zato smo se odločili, da Vam na ta način podamo temeljne značilnosti borznega trgovanja, v nadaljevanju pa Vas bomo tekoče obveščali o dogajanjih na borzi. Za morebitna vprašanja in dodatne informacije se lahko obrnete na finančno službo, tel.: 456-284.

A.L.

POSLOVANJE LUKE KOPER V OBDOBJU 1994 - 1996

Zadnja leta so bila za Luko Koper označena s pomembnimi in prelomnimi dogodki. Zaznamoval jih je zlasti že zaključeni proces lastninjenja. Leto 1995 je bilo prvo leto poslovanja novo oblikovanih profitnih centrov. Organizacijska struktura podjetja se je začela spreminjati tudi v smeri preoblikovanja podjetja v koncern z ustanavljanjem povezanih družb.

Pozitivni učinki lastninskih in organizacijskih sprememb se odražajo tudi v poslovnih rezultatih, ki se izboljšujejo iz leta v leto. Vpogled v poslovna dogajanja nam omogočajo že podatki o pretovorjenih količinah. V letu 1995 smo dosegli rekorden pretovor, v letošnjem letu pa smo na dobri poti, da ta rezultat še presežemo. Ob polletju smo zabeležili pretovor v višini 3,4 mio ton, kar je bilo za dobre 3% več kot v enakem obdobju lani. Struktura pretovora ostaja nespremenjena: skoraj 60% blaga je v tranzitu, ostalo blago je v slovenskem izvozu oz. uvozu.

Dosežki pri pretovoru se odražajo tudi v finančnih pokazateljih poslovanja. V celotnem obdobju 1994 - 1996 poslujemo z dobičkom. Dobre rezultate beležimo na strani prihodkov: v prvem polletju so bili prihodki iz poslovanja za 21% višji kot v enakem obdobju leta 1995, za 12% pa je bil presežen tudi poslovni načrt.

	Leto 1994	Leto 1995	I.-VI. 1996
Pretovor - skupaj (mio ton)	5,3	6,7	3,4
Pretovor - domači (mio ton)	2,3	2,5	1,4
Pretovor - tranzitni (mio ton)	3,0	4,2	2,0

Pomembne rezultate na stroškovni strani poslovanja dajejo prizadevanja za racionalizacijo poslovanja in povečevanje gospodarnosti. Uspešnost teh prizadevanj se kaže v zmanjševanju deleža, ki ga zavzemajo stroški iz poslovanja, zlasti materialni in nematerialni stroški.

	Leto 1994	Leto 1995	I.-VI. 1996
Prihodki iz poslovanja (mio SIT)	6.249	7.240	3.967
Razmerje stroški/prihodki iz poslovanja (v %)	91,7	89,5	79,5
Gospodarnost poslovanja	1,09	1,12	1,26

Luka Koper d.d. še naprej ohranja lastnosti podjetja z visoko stopnjo finančne varnosti: ugodno stanje na področju likvidnosti, brez omembe vrednih dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti.

Intenzivna in kontinuirana investicijska dejavnost Luke Koper odraža našo strateško usmeritev postati najboljša luka južne Evrope. Pot do konkurenčnih prednosti vodi preko tehnološkega posodabljanja dejavnosti in izboljševanja kakovosti dela, kar je tudi končni cilj vseh naložb. V letu 1994 smo za naložbe namenili 859 mio SIT, v letu 1995 1,6 mlrd SIT, za leto 1996 pa so načrtovane naložbe v višini 1,7 mlrd SIT.

Polletni rezultati poslovanja kažejo, da se bo v letu 1996 nadaljeval trend zadnjih let, to je trend izboljševanja fizičnih in finančnih dosežkov pri poslovanju. Ustvarjena je dobra osnova za nadaljnji razvoj in prosperiteto Luke Koper d.d., ki jo bo potrebno nadgrajevati s skupnimi prizadevanji za doseganje zastavljenih ciljev.

M.B.

USPEH DELAVCEV PROFITNEGA CENTRA SIPKI TOVORI

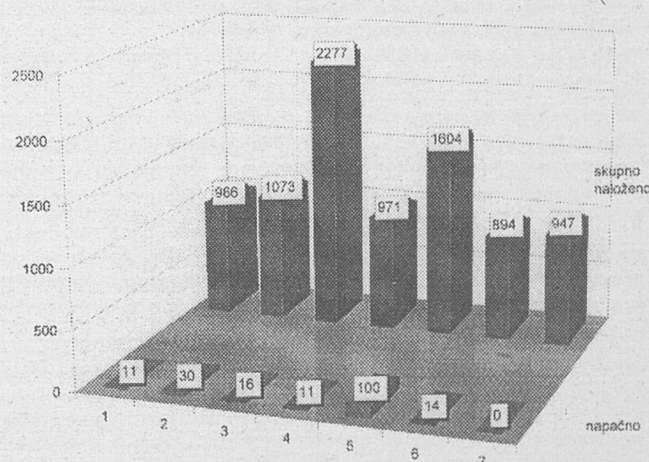
V okviru delovanja sistema kakovosti je delavcem profitnega centra terminal Sipki tovari uspel izjemen dosežek.

Pri nakladanju vagonov s sipkimi tovari niso v mesecu juliju imeli niti enega nepravilno naloženega vagona.

Izjemnost uspeha je razvidna iz podatkov, da do danes ni bilo takega primera in da je lani bilo v povprečju vsak mesec 76 nepravilno naloženih vagonov.

Dosežen uspeh je rezultat timskega dela delavcev terminala sipki tovari pri uresničevanju politike kakovosti. V ta namen so si za kazalec kakovosti njihovega dela izbrali spremljanje točnosti nakladanja vagonov, izdelali ustrezna delovna in kontrolna navodila, zaostri gospodarjenje z delovnimi sredstvi in tehtalnimi napravami, izvedli potrebno poučevanje in medsebojno informiranje. Rezultat takega pristopa je razviden tudi iz podatka, da je povprečje napačno naloženih vagonov v obdobju januar-julij 3 krat manjše kot v lanskem letu.

Pomembno vlogo pri tem ima vodstvo terminala, ki je sposobno kljub vsakdanjemu operativnemu delu sistematično pristopiti k reševanju problemov, kar je cilj projekta kakovosti in kar omogoča sistem opredeljen v Poslovniku kakovosti.

Točnost nakladanja vagonov v PC terminal sipki tovari v obdobju januar-julij 1996

POVZETEK PLANA RAZVOJA LUKE KOPER d.d. ZA OBDOBJE 1996-1998

1. IZHODIŠČA

Uspešno zaključen proces lastninskega preoblikovanja Luke Koper d.d. pomeni zaključek pomembnega obdobja v našem razvoju. Istočasno je to začetek obdobja, katerega bodo označevala nova lastninska razmerja, uprava in zaposleni pa se bomo lahko še bolj posvetili zasledovanju zastavljenih poslovnih ciljev.

Izvajanje dejavnosti v Luki Koper je organizirano v osmih terminalih, ki predstavljajo tržno-programsko in tehnično-tehnološko zaključene dele podjetja in poslujejo kot profitni centri. Skupne poslovne funkcije se za vse profitne centre izvajajo v strokovnih službah.

Tržno, marketinško in logistično dejavnost smo okrepili z mrežo samostojnih predstavništev na Dunaju, v Budimpešti in v Ljubljani ter skupnih predstavništev s Slovenskimi železnicami v Pragi in v Munchnu.

Skladno s svojimi poslovnimi cilji je Luka (so)ustanovila tudi nekaj hčerinskih podjetij, ki v pravno organizacijski obliki koncerna zaokrožujejo dejavnost luškega poslovnega sistema (INPO, Port Trading, Prosta cona, Pristan).

Nadaljnje razvijanje in uveljavljanje lastne tržne strategije ter kakovostno in pravočasno opravljanje storitev ob čim nižjih stroških so zagotovilo za uresničitev ambiciozno zastavljenih ciljev za leta 1996, 1997 in 1998. Naši temeljni cilji bodo: povečevanje obsega dela ob istovrstnem izboljševanju njegove kakovosti, rast prihodkov in zmanjševanje stroškov poslovanja, rezultat pa bo rast dobička in večja donosnost delnic.

2. RAZVOJNE USMERITVE

V Luki Koper vidimo našo perspektivo v naslednjih temeljnih razvojnih usmeritvah in z njimi povezanih ciljih:

- v izpolnitvi zahtev tržišča transportnih storitev v državah Evropske Unije;
- v prilagoditvi gospodarsko prometnim spremembam v državah gravitacijskega zaledja;
- v vzpostavitvi blagovno distribucijskega centra za gospodarstva Daljnega vzhoda in črnomoških držav.

Luka Koper si je v dosedanjem razvoju z izgradnjo specializiranih kapacitet in ustrezno organizacijo zagotovila visoko tehnološko raven in učinkovitost. To pomeni, da v procesu prilaganja zahtevnejšim trgov ne bo prisiljena spreminjati predvidenega tehnološkega razvoja, temveč ga bo le dograjevala z upoštevanjem razvojnih trendov v transportu. Izpolnitev zahtev trga EU se pravzaprav pokriva z enim naših ključnih ciljev, to je projektom "popolna kakovost", kar nam bo omogočilo kvalitativen preskok iz storitev "količin" v storitve "kakovosti". Navedene prednosti pa bomo v celoti uresničili le pod pogojem, če bo notranji luški razvoj ustrezno spremljal razvoj navezanega železniškega, cestnega in ladijskega sistema ter strateških povezav ključnih udeležencev v transportni verigi.

Naš tretji strateški cilj je razvoj blagovno distribucijskega središča v Luki. Enkratna geoprometna lega pristanišča, od koder vodi najkrajše kopenske povezave v osrčje Evrope, predstavlja idealno izhodišče za razvoj blagovno distribucijske funkcije. Luka Koper že sedaj izpolnjuje vrsto potrebnih pogojev za to dejavnost: velike skladiščne kapacitete s skorajda neomejenimi

možnostmi za njihovo dograjevanje, razvita tehnologija prekladanja in skladiščenja, visoko usposobljen in učinkovit kader. V prid naši usmeritvi govorijo tudi trendi gospodarske rasti v državah zahodne in srednje Evrope in še zlasti v nekdanjih socialističnih državah.

Gospodarska rast je povezana s povečevanjem povpraševanja po surovinah in različnih materialih iz prekomorskih držav, ki se že sedaj pretovarjajo v Luki Koper. Dejavnost blagovne distribucije ne bo omejena le na surovine, saj je lahko Luka Koper pravo izhodišče tudi za zalaganje tržišč zalednih držav z gotovimi izdelki. Prosta carinska cona ponuja dodatne možnosti za proizvodne, dodelavne in podobne posle, ki dopolnjujejo čisto distribucijsko dejavnost.

3. TRŽNI PRISTOP

Napovedana gospodarska rast v Sloveniji in v državah, ki predstavljajo naravno gravitacijsko zaledje Luke Koper, obeta intenziviranje mednarodnih trgovinskih tokov in tudi povečevanje obsega prekomorske menjave. V Luki Koper si bomo prizadevali pritegniti del teh tovorov, obenem pa izkoristiti nova tržišča in njihov blagovni potencial.

Osrednji tržni potencial Luke Koper danes predstavljajo prekomorski blagovni tokovi Slovenije, Avstrije, Madžarske, Češke in Slovaške. Na področju komercialne akvizicije so naši najpomembnejši cilji:

1. povečati tržne deleže na naših tradicionalnih tržiščih;
2. preučiti švicarsko tržišče ter tržišča držav, ki so nastale z razpadom Sovjetske Zveze;
3. sistematično preučiti nova prekomorska tržišča, ki prek Sueza in Gibraltarja gravitirajo v Evropo (Bližnji in Srednji Vzhod, Indija, Indonezija, Avstralija, Japonska, Kitajska, Afrika, Amerika).

Na trgu bomo lahko uspešno konkurirali le s kakovostno ponudbo storitev. V naši ponudbi bomo vsekakor ohranili in še naprej razvijali storitve, ki predstavljajo temeljno luško dejavnost: pretovor in skladiščenje blaga. Ob tem bomo izkoristili vse ugodnosti, ki nam jih nudi delovanje v okviru proste cone ter omogoča izvajanje raznovrstnih dejavnosti priprave blaga za trg in njegove distribucije do končnega uporabnika. vzdolž celotne transportne verige pa se ponujajo še številne druge storitve, namenjene enemu in istemu kupcu, zato jih je nujno združiti v celosten servis storitev.

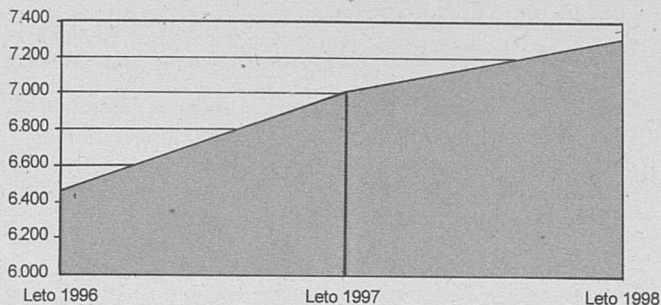
PIRAMIDA NADGRADNJE LUŠKIH STORITEV

4. POSLOVANJE V OBDOBJU 1996-1998

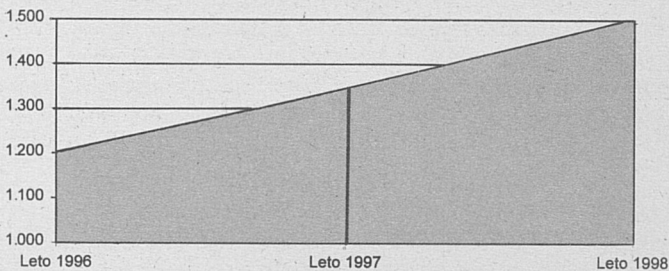
Načrtovani skupni pretovor (v 000 ton)

V prihodnjih letih načrtujemo postopno povečevanje pretovora po posameznih profitnih centrih. Poleg same količine pretovora bomo sledili tudi cilju čim boljše strukture tovorov, ki zagotavlja večji finančni učinek.

V posameznih profitnih centrih bo postajalo vedno pomembnejše področje nadzora in obvladovanja stroškov poslovanja, kar bo pogoj za uspešno poslovanje. Posebno pozornost bo potrebno nameniti stroškom zunanjih storitev, še posebej pa stroškom vzdrževanja.

Načrtovani celotni dobiček Luke Koper d.d. (v mio SIT)

Racionalizacija poslovanja bo eden osnovnih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev vseh elementov poslovnega procesa. Za njegovo uresničevanje predvidevamo izvajanje naslednjih skupin ukrepov:

- dosledno uvajanje standarda ISO 9002 na vseh področjih in zlasti na področju tehnike ter pridobitev certifikata kakovosti ISO 9002;
- izbiranje sposobnih podpogodbencev za dobave materiala in storitev ob konstantnem zniževanju stroškov;
- uvajanje internih standardov za unificirano in kvalitetno opremo in tehnologijo;
- dosledno izvajanje tehnične kontrole za vsa tehnična sredstva in energetiko (kvalitativna kontrola);
- intenzivno podmlajevanje kadrov in izboljševanje njihove strukture.

Strokovne službe bodo v prihodnjih letih nadaljevale z izvajanjem dejavnosti, katere predstavljajo pomembno podporo in dopolnitev osnovnih luških dejavnosti:

- Nadaljevalo se bo izvajanje že začete načrta usposabljanja zaposlenih v univerzalnejši kader s kontinuiranim izobraževanjem na vseh ravneh.
- Načrtovana je obsežna promocijska dejavnost, ki bo v prvi vrsti namenjena razvijanju marketinške strategije na Daljnem Vzhodu, potrjevanju in širitvi naših tržnih pozicij v Evropi, promociji nekaterih naših specializiranih dejavnosti ter povečevanju pozitivnega ugleda Luke Koper doma in v tujini.
- Za dvig kakovosti poslovanja bo potrebno zaokrožiti načrtovane aktivnosti pri uvajanju sistema kakovosti s pridobitvijo certifikata kakovosti ISO 9002.
- Nadaljnje aktivnosti za dvig kakovosti dela skozi racionalno dograjevanje informacijskega sistema za učinkovitejši pretok informacij.

5. NALOŽBE

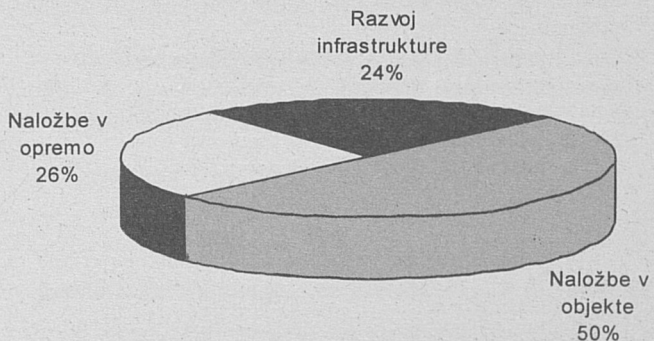
Dosedanji razvoj Luke Koper se je vseskozi prilagajal zahtevam na tržišču in razvoju transportne tehnologije ter najsodobnejšim oblikam manipuliranja s tovorom. Zavedamo se dejstva, da uspehe v neprestanem konkurenčnem boju za tovor zagotavljajo le stalen razvoj, vlaganja v izboljševanje kakovosti in naložbe v varovanje okolja. V prihodnjih letih bomo nadaljevali z investiranjem v tehnološko posodobitev in razširitev naših pretovornih in skladiščnih kapacitet, ne bomo pa zanemarili niti ekoloških vidikov in zahtev po informatizaciji dejavnosti.

V obdobju 1996-1998 bomo za naložbe namenili sredstva v višini okrog 6,7 mlrd SIT. Investicije bodo pokrile tri širša področja: infrastrukturo, objekte in opremo. Največje bodo naslednje investicije:

NALOŽBA

NALOŽBA	vrednost v mio SIT
-naložbe v informatizacijo	160
-ureditev avtomobilskega terminala	110
-sanacija obal, pomol III.	580
-nadaljevanje IV. in V. vrste skladišč	350
-podaljšanje TH-hal z ureditvijo odpreme	540
-ureditev nove deponije za premog	675
-viličarji, cestna in železniška vlečna vozila	300
-dvigala, žerjavi	730

Struktura naložb Luke Koper d.d.

Dinamika investiranja bo čim bolj enakomerna po posameznih letih, skladno s prilivanjem sredstev amortizacije (okrog 2 mlrd SIT letno), ki bodo osnovni vir financiranja investicij. Drugi vir sredstev bo realizirani dobiček posameznega poslovnega leta.

M.B.

POSLOVNE INFORMACIJE

Lastninjenje Luke Koper:

Po registraciji družbe Luka, d.d. Koper z dne 7.6.1996 so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- 27.6. je bil sestanek udeležencev notranjega odkupa
- 28.6. je bil sestanek pooblaščenih investicijskih družb in skladov
- 28.6. sestanek udeležencev delniškega sporazuma
- 17.7. sestanek 3. začasnega nadzornega sveta
- 25.7. 1. seja skupčine družbe Luka Koper, d.d.
- 1.8. je bil nadzorni svet družbe, kjer je bila imenovana uprava družbe ter predsednik in namestnik nadzornega sveta.

Minister za promet in zveze je v odločbi z dne 9.7. imenoval odbor za pripravo in izvedbo aktivnosti povezanih z izgradnjo drugega tira proge v smeri Koper-Divača v naslednji sestavi: Marjan Rekar, SŽ, Slavko Hanžel, ministarstvo za promet in zveze, Franc Hočevar, SŽ in Bruno Korelič, Luka Koper.

Dne 17.7.1996 so bili razgovori z generalnim direktorjem Slovenskih železnic. Dogovorjeno je bilo naslednje:

- SŽ bodo usposobile postajo Koper z UKV omrežjem in postajami do 30.10.1996.
- Elektrifikacija RG tirov bo izvedena do konca novembra 1996.
- Čistilni tiri: 20.6. so vložena soglasja za komunalo, vodovod, električno in upravno enoto Koper. Ker do danes ni pozitivnih soglasij, bo Luka posredovala in pomagala k pridobitvi soglasij.
- Informacijska povezava: Luka Koper bo takoj intervenirala pri IBM za uspostavitve ustrezne povezave med sistemoma SŽ in Luko Koper.
- SŽ dolgujejo Luko Koper po podatkih Luke cca 35 mio, po podatkih SŽ pa 25 mio SIT. Potrebno je uskladiti podatke. SŽ bo dolgove poravnala najpozneje v dveh mesecih.
- Luka je zainteresirana za odkup zgornjega nadstropja v samskem domu v Prisojah. Opraviti cenitev in proučiti možnost kompenzacije za stanovanja, ki jih SŽ ne bi takoj rabila.
- Pripravi se skupna promocija ob otvoritvi predstavništva v Münchenu v jeseni letošnjega leta.

Dne 18.7. nas je obiskal veleposlanik republike Avstrije v Sloveniji dr. Gerhard K. Wagner v spremstvu trgovskega atašeja.

Avstrija je za Luko Koper najpomembnejše tržišče, saj je

Luka Koper zadnjih pet let na prvem mestu med evropskimi pristanišči, ki jih uporablja Avstrija. V letu 1995 je Luka Koper za Avstrijo pretovorila 1.713.000 ton, v prvih šestih mesecih letošnjega leta pa 1.032.000 ton, kar predstavlja 53% tranzitnega prometa.

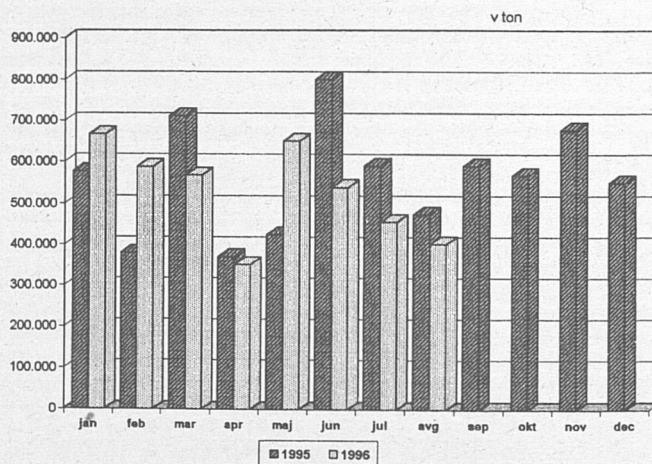
Dne 23. julija je bila v organizaciji podjetja Univit iz Ljubljane obisk ameriške firme, ki je zainteresirana za konsignacijo soje oz. sojinih tropin v Luko Koper (American Soybean Association). Razgovoru so prisostvovali tudi mnoga podjetja ter državni sekretar ministrstva za ekonomske odnose in razvoj g. Davor Valentinič.

Dne 1.8.1996 je bil nadzorni svet družbe Luke Koper, d.d., na kateri so imenovali upravo družbe za dobo 5 let in predsednika in namestnika nadzornega sveta.

REZULTATI LADIJSKEGA PRETOVORA V OBDOBJU JANUAR - AVGUST

V prvih osmih mesecih letošnjega leta smo pretovorili 4.218.468 ton raznovrstnega blaga, kar je za 3% manj kot v preteklem letu in kljub občutnemu padcu prometa v zadnjih treh poletnih mesecih smo izpolnili plan za letošnje leto 98%. Po strukturi prometa še vedno prevladujejo suhi tovari v razsutem stanju s 54%, delež tekočih tovorov je dosegel 21%, generalnih tovorov 7%, tovorov lesa 4% ter tovorov na kontejnerskem terminalu 14%.

LADIJSKI PRETOVOR BLAGA PO MESECIH

Luški glasnik je glasilo Luke Koper. Izdaja: Luka Koper. Tisk: Tiskarna VEK Koper. Naklada 1300 izvodov. Glasilo je brezplačno in je namenjeno internemu komuniciranju. Po mnenju Ministrstva za informiranje št. 4/3-12-2290/94-23/362, z dne 14.12.1994 je časopis (bilten) Luški glasnik proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.